

中外联谊晚会

主办单位：北京市科学技术协会
北京青年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心

承办单位：北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心
北京青少年科技活动中心

协办单位：金亿广苑文化发展有限公司

УКРАЇНСЬКИЙ ЮНАЦЬКИЙ РУХ до НАУКИ та ВІНАХІДНИЦТВА

Володимир Назаренко

канд. хім. наук,
пров. наук співр.
Інституту біохімії
ім. О.В. Палладіна
НАН України,
віце-президент Київської
Малої академії наук
“Дослідник”,
м. Київ

Однією з визначних подій цього року для творчого юнацтва було проведення Тижня всеукраїнських та міжнародних науково-освітніх проєктів “Україна-Європа-Світ 2008”, в рамках якого 6-8 лютого відбувся Всеукраїнський конкурс юних раціоналізаторів та винахідників “Природа-людина-виробництво-екологія”. Організатори конкурсу: МОН України, НАН України, Державний Департамент інтелектуальної власності МОН України, ДП “Український інститут промислової власності”, Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді. Працювали секції прикладної екології, екологічно-безпечних технологій, біології та хімії, фізики, сільськогосподарського дослідництва та винахідництва, медицини. Очолював журі з оцінювання авторських прикладних і теоретичних розробок начальник Відділу природничих наук ВАК України проф. **О.А. Машков**. Із 225 заявок попереднього заочного етапу, участь у фінальному турі здобули 65 осіб (учні та студенти) з 22 регіонів України.

Юні винахідники продемонстрували глибокі теоретичні знання та високий рівень представлених авторських розробок. **10 абсолютних переможців відзначено Грамотою Державного Департаменту інтелектуальної власності МОН України із врученням значка “Автор”:**

Січкар Лідія, вихованка Ульянівського центру дитячої та юнацької творчості Кіро-

воградської обл. (“Методика визначення віку живого дерева”).

Топов Іван, учень 11 класу ліцею “Приморський” м. Одеси. (“Прогнозування імовірної заготовлі лікарської рослинної сировини”).

Шпортко Володимир, учень 10 класу Нетішинської ЗОШ I-III ступенів № 4 Хмельницької обл. (“Визначення загальної мінералізації води та впливу йонів Ag+ на набуття водою нових властивостей”).

Іванін Юрій, вихованець гуртка “Радіоконструювання” Ладизинського міжшкільного навчально-виробничого центру “Спадщина” Вінницької обл. (“Комплекс дослідження дії імпульсного та обертового магнітних полів на фізико-хімічні та біологічні властивості води”).

Дідик Максим, вихованець гуртка “Радіоконструювання” Ладизинського міжшкільного навчально-виробничого центру “Спадщина” Вінницької обл. і **Березюк Андрій**, учень 11 класу ЗОШ I-III ступенів м. Ладизина Вінницької обл. (“Система коагуляції та вловлення мілкодисперсних викидів ТЕС та котельні із застосування електричних та схрещених акустичних полів”).

Загородько Олександр, Храпак Максим, студенти III курсу НАУКМА (“Спосіб створення остеозаміщуючих імплантатів для кісткової пластики в культурі клітин in vitro”).

Головенко Ярослав, вихованець гуртка “Юні винахідники та раціоналізатори” Дубенської міської станції юних техніків

Рівненської обл. (“Прилад корекції постави”).

Каміньський Павло, учень Чортківської середньої загальноосвітньої школи № 4 Тернопільської обл. (“Конструкція електро-звукового димаря”).

Інші переможці отримали Грамоти Державного департаменту інтелектуальної власності МОН України, НТУУ “КПІ” і КНУ ім. Т.Шевченка, Національного еколого-натуралістичного центру, а 17 учасників конкурсу отримали запрошення до участі в національному турі (“Intel-ЕкоУкраїна — 2008”) міжнародного конкурсу Intel ISEF 2008.

Досвідченою і плідною позашкільною організацією з додаткової освіти учнівської молоді є **Мала академія наук**, яка має свої територіальні відділення в усіх областях України. **Київській Малій академії наук “Дослідник” наступного року виповнюється 60 років.** Стала, роками відпрацьована схема навчання в МАН передбачає заняття в гуртках, науково-дослідну діяльність із виконанням експериментальних або реферативних робіт та їх представлення і захист на регіональних шкільних конкурсах юних науковців, державних та міжнародних конференціях, виставках тощо. За формою, методами та організацією роботи МАН намагається наслідувати НАН України, на теренах установ якої переважно виконуються зрілі науково-експериментальні роботи, працюють профільні гуртки. Базовою установою діяльності МАН “Дослідник” є Київський Палац дітей та юнацтва. В роботі МАНівських осередків беруть участь установи НАН України та інших відомств, вищі навчальні заклади Києва, інженерні центри.

Гідно представляють Україну юні науковці і на міжнародних молодіжних форумах, зокрема на 27-му та 28-му Пекінському юнацькому міжнародному конкурсі науково-технічної творчості в 2007 та 2008 роках. Організатор міжнародного конкурсу — Пекінська науково-технічна асоціація. Формуванням делегації піклувався Перший віце-президент Співки наукових та інженерних об'єднань України **В.С. Кривулько**. Делегацію очолював автор цієї статті. Журі конкурсу високо оцінило участь творчі роботи від України та відзначило їх Почесними дипломами I ступеня та Золотими медалями. В 2007-му році Золоті медалі отримали **Юлія Кирпач**, магістрантка НПУ імені А.П. Драгоманова; **Степан Амбарцумян**, учень 10 класу Київського ліцею “Гранд”; **Леся Ковалик**, учениця 11 класу школи № 4 м. Ірпінь Київської обл. У цьому році в конкурсі, який проходив у Китаї 18-25 березня, брали участь дві колишні випускниці МАН “Дослідник” **Олеся Сташкевич** (нині студентка 3-го курсу КНМУ ім. О.О. Богомольця) та **Васеліна Пятрашенко** (студентка 2-го курсу КНЕУ ім. Вадима Гетьмана) і дійсний член МАН **Володимир Ляшенко** — учень 10 класу гімназії “Академія”. Вони представили 3 науково-дослідні авторські розробки: “Інструментальний флуоресцентний метод визначення стану рослини”, “Нові аспекти тромболітичної терапії” та “Визначення

якості води та донних покладів акваторії Дунайського біосферного заповідника методом біотестування”.

Ці здобутки були отримані у змаганні з представниками 12 країн світу: Австралії, Бразилії, Данії, Італії, Кореї, Нової Зеландії, Південної Африки, США та ін. Члени Української делегації також вдало виступили з художнім національним номером у вечірній мультикультурній програмі (ред. — на фото). На офіційній зустрічі керівників Пекінської науково-технічної асоціації з представниками Української делегації з Китайської сторони були висловлені вдячність на адресу Співки наукових та інженерних об'єднань України за делегування юних українських науковців на Пекінський міжнародний конкурс науково-технічної творчості молоді та сподівання на подальший розвиток плідної співпраці в освітній сфері двох країн.

Особливу зацікавленість у творчій молоді викликають нові, сучасні напрями наукових досліджень в кібернетичній, біології, хімії. З 1995 р. учні України беруть участь у міжнародних науково-освітніх програмах з космічної біології та екології. У 1997 р. понад 20 тисяч їх були виконавцями освітньої програми спільного українсько-американського космічного експерименту з біології “Вчителі та учні досліджують рослини в космосі”. Потім були програми: “Кислотні дощі”, “Насіння I”, “Насіння II” — ріст і розвиток томатів після перебування їхнього насіння в космосі, “На краю життя” — дослідження можливості існування живих істот поза межами Землі, “Фермерство в космосі”, “Гумати та гідропоніка: підвищення продуктивності рослин в замкнених системах”, “Рослина і метелик” — вплив умов космічного польоту на природну біологію рослин і комах, які виконувалися під егідою НКА України та НАСА. В рамках цих програм проводилися спільні школи-семінари, телемости, обміни делегаціями.

Зараз члени МАН “Дослідник” разом зі своїми колегами Київського відділення Національного центру аерокосмічної освіти молоді України виконують новий проект “Опрацювання флуоресцентного методу визначення впливу стресових чинників на стан рослин та його застосування для екологічного моніторингу”. Кураторами проекту є Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова та Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України з залученням “Українського центру менеджменту землі та ресурсів”. Базовими установами є Національний еколого-натуралістичний центр молоді України та Київський палац дітей та юнацтва.

Щороку Молодіжне аерокосмічне об'єднання “Сузір'я” та Національний центр аерокосмічної освіти молоді України проводять Всеукраїнський конкурс учнів та студентів “Мирний космос”. Серед цікавих робіт призерів конкурсу відмітимо роботи **Катренич Аліни** (учениці 9 кл. Вільхівської ЗОШ Горохівського району, Волинської обл.) “Забезпечення космонавтів на борту корабля повітрям, питною водою, теплом”, **Петрачкової Тетяни** (учениці 11 кл. ліцею “Наукова зміна” м. Києва) “Застосування дафній як біологічного об'єкта для визна-

чення впливу змодельованої мікрогравітації на живі організми”, **Матвєєвої Анастасії** (учениці 6 кл., КЮТ “Кварц”, гурток “Основи космонавтики”, Чернівецький центр Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання “Сузір'я”) “Космічне сміття. Заходи по боротьбі з ним”.

У лютому — квітні 2008 року відбувся телевізійний конкурс Національної телекомпанії України і Київської МАН “Дослідник” “Марсіанська хроніка” (“Експедиція на Марс через 20 років”) та запис студією документальних та художніх фільмів телевізійної програми “Життя біля Сонця. Мета”.

До 90-річчя Національної академії наук в учнівських осередках досить актуальними є дослідженням з історії розвитку науки в Україні, внеску вчених України до скарбниці світової науки. Члени МАН брали активну участь у Всеукраїнському Фестивалі науки, присвяченому цьому ювілею. Учні були учасниками конференцій, семінарів, круглих столів, лекторіїв, виставок наукових робіт молоді, днів відкритих дверей. Учнівські конференції, присвячені історії науки, видатним вченим України відбулися і в окремих школах Києва. У травні д.р. науково-практична конференція “Славетні вчені України” була проведена в Київській школі №43 “Грааль”. У своїх роботах старшокласники розповідали про життєвий шлях і творчу діяльність **Миколи Пирогова**, батька і сина **Вернадських**, **Олександра Палладіна**, **Михайла Грушевського**, **Івана Франка** та інших видатних діячів України.

Участь у всіх цих заходах дає вагомий позитивні результати, головними з яких є: поглиблене вивчення певної дисципліни, ознайомлення з наявними проблемами, завданнями та досягненнями в конкретній науковій галузі, опанування сучасними методами дослідження, тобто здійснення першого кроку до творчої дослідницької діяльності — “**випробовування себе наукою**”. Високий науково-методичний рівень забезпечується участю в цьому процесі як навчально-виховних установ, так і науковців, які здійснюють свою плідну, суспільно корисну діяльність здебільшого на громадських засадах.

Традиційно щороку в травні відбувається зустріч призерів III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт дійсних членів МАН України з відомими вченими НАН України. Випускники Київської МАН “Дослідник” звітують про досягнуті успіхи за рік, науково-дослідницькі розробки, експедиції, здобутки на Всеукраїнських та міжнародних молодіжних конкурсах. Призерів відзначають Грамотами та цінними подарунками.

Україна надзвичайно багата талановитими й обдарованими учнями з високим рівнем знань та ерудиції, які вони продемонстрували на міжнародному та всеукраїнському рівнях. Держава має взяти всіх можливих заходів для забезпечення максимального розвитку талановитої молоді, стимулювання її до активної професійної та громадської діяльності. Першочерговим завданням є надання дієвої шефської допомоги позашкільним навчально-виховним закладам.